

Radnóti Sok(k)

Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium diáklapja / Kiadja: Radnóti DÖK 2019. tél

Ön miért lett tanár?

7. oldal

Lelki egészségünk

8.-9. oldal

Folyosói körkérdések

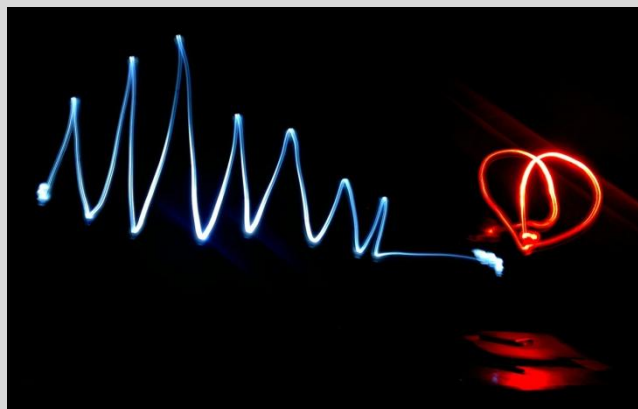
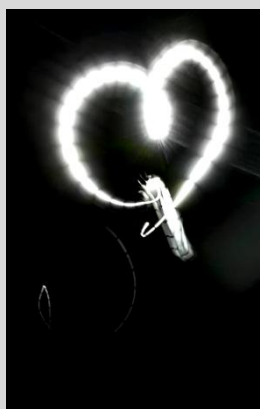
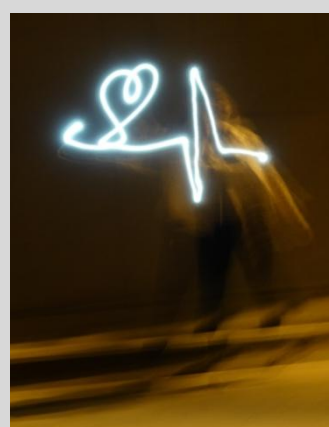
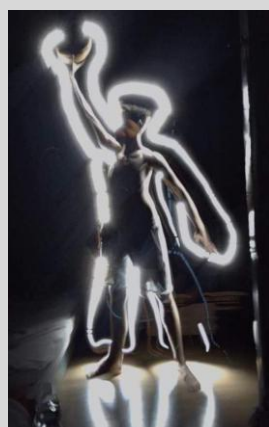
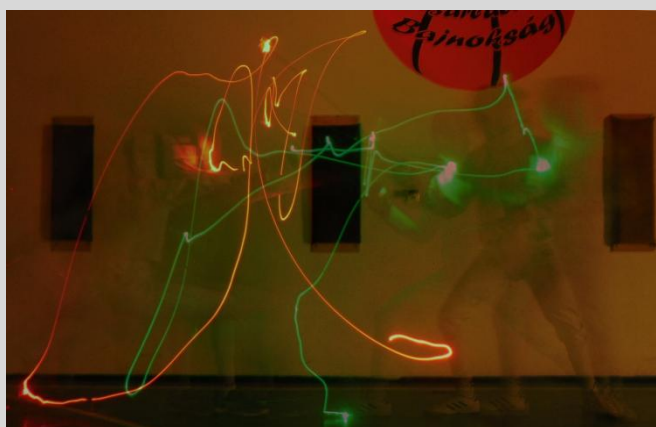
14.-15. oldal

Színházi babonák

18. oldal

A Gundel-palacsinta

19. oldal

Kedves Diákok!

Eltelt egy félév, mégis annyi minden történt: köszöntöttük iskolánk új diákjait, a kilencedikesek a gólyapróba keretei között osztályfőnöküket próbálták kiszabadítani a fogságból, hála a iskolánk sportolóinak és szurkolóinak megnyertük a SÁRát, irodalmi kávéházat rendeztünk, és egy varázslatos karácsonyi koncertnek lehettünk részesei.

Ezek mellett elérkezett a versenyek, felvételik időszaka, és az első félév is lezárult. Vannak, akik nagyon boldogok, vannak, akik kevésbé. A bizonyítvány ugyanis jelzi, hogy még ugyanennyi hátravan a tanévből, mire kitör a nyári szünet, de addig is rengeteg hasonló program és élmény vár ránk.

Ebben a számban külön hangsúlyt fektetünk a diákok nem csak testi, de lelki egészségére is, hiszen egyik a másik nélkül nem működhet eredményesen. Tanárainkat kérdeztük hobbijukról és arról, miért választották a pedagógusi pályát annak idején, hogy kicsit jobban megismerhessük a minket (nem) tanító felnőtteket is. Színházi babonákról írunk, és természetesen az eddigi rovatok is megtalálhatóak lesznek: elballagott diákok beszámolóit, a történelem ízei, környezetünkkel kapcsolatos írások, és még sok más érdekes oldal, amit böngészhettek.

Remélem, mindenkinek boldogan telt el ez a félév itt a Radnótiban, legyen szó a legkisebb hetedikesekről, vagy az idén ballagó végzősökről, és kívánom, hogy egy ugyanilyen, vagy még eredményesebb második félévnek nézettek elébe. *Kónya Zsuzsi*

TARTALOM:

2. oldal	Fényfestésből kiváló - diákmunkák
3. oldal	Szerkesztői köszöntő és tartalom
4.-5. oldal	Tanárok köpeny nélkül – Csósz Róbert tanár úr
6. oldal	Egykor radnótisok voltak – Elballagott diákjaink üzennek
7. oldal	Ön miért lett tanár? – Fuksz Éva tanárnő és Várhidi Gyula tanár úr
8.-9. oldal	Lelki egészségünk
10.-11. oldal	Idegennyelvi oldal – angol, német, francia, spanyol, olasz, orosz, kínai
12. oldal	A vegetarianizmusról
13. oldal	Vissza a természetbe! – A novemberi meleg
14.-15. oldal	Folyosói körkérdés
16. oldal	Nektek ajánljuk
17. oldal	Költészet a Radnótiban
18. oldal	Színházi babonák
19. oldal	A történelem íze – A Gundel-palacsinta
20. oldal	Rejtvények

IMPRESSZUM:

Főszerkesztő:
Kónya Zsuzsanna 10.D

Címlap:
Viharos Márta 10.A

Szerkesztést segítő tanárok:

Fiedler Judit (koordinálás)

Müller Judit
(idegennyelvi oldal)

Csósz Róbert
(történelem)

Plugor Magor (nyomda)

Vajdáné Sásdi Mercédes
(korrektúra)

Kiadja: Radnóti DÖK

Felelős kiadó:
Gál Béla intézményvezető

Megjelenik: évszakonként

Példányszám: 200db

Szegedi Radnóti Miklós
Kísérleti Gimnázium

www.rmg.hu

„...alapvetően egy tanár vagyok, aki szeret fordítani” – interjú Csósz Róbert tanár úrral

A riportot készítette: Körnöci Kristóf, 12.D

K: Tanár úr, előzetesen mesélne röviden a gimnáziumi éveiről, valamint az egyetemről?

V: Én tősgyökeres gyulai vagyok, ott végeztem az Erkel Ferenc Gimnáziumban, amely még talán most is a környék egyik legelismertebb középiskolája. Mindig is érdekelték a humán tantárgyak, valamint a nyelvek, de a gimnáziumi történelem tanárom, Dr. Kereskényi Miklós volt az, aki végleg meggyőzött arról, hogy azt a pályát kell választanom. Az ő hatására iratkoztam be Szegeden a bölcsészkarra, ahol kezdetben történelmet, majd filozófiát és végezetül német nyelvet tanultam.

K: Gondolta volna, hogy a későbbiekben ilyen aktívan fog a német nyelvvel foglalkozni?

V: Mindig közel állt hozzám a német nyelv, de gimnazistaként fel sem merült bennem, hogy némettanár és műfordító leszek. Szerettem a németet, de nem voltam kiemelkedő belőle. A saját szórakoztatásomra tanultam, általában olyasmiket olvastam, amik nem estek egybe az aktuális dolgozatok követelményeivel. Valahogy nagyobb kedvem volt Rilke-verseket és elbeszéléseket olvasni, mint Szanyi Gyula német nyelvkönyvének épületes párbeszédeit.

K: Ha jól tudom Ön többször járt kint Németországban és Ausztriában, hol ösztöndíjprogramok kereteiben, hol életvitelszerűen a családjával együtt.

V: Igen, Grazban, valamint Klagenfurtban folytattam rövidebb irodalomtörténeti kutatómunkákat az egyetemi évek alatt, majd a Bambergi Egyetemen is tanultam. Később a családommal is éltem egy évet Potsdamban, amikor a feleségem, aki növénybiológus, egy időre csatlakozott egy ottani kutatócsoporthoz. Én is megpróbáltam jól kihasználni azt az egy évet, amíg távol voltam az iskolától, és az időm nagy részét műfordítással töltöttem.

K: Miért jöttek végül vissza Szegedre?

V: Amikor a feleségem önálló kutatócsoportot kapott Szegeden, úgy döntöttünk, hazajövünk. És igazság szerint egy év után már nekem is hiányzott az iskola és a tanítás.

K: Láttam, hogy főleg történelmi, filozófiai és szépirodalmi műveket fordít: Thomas Mann leveleket, Hermann Hesse novellákat, valamint Helmut Kohlról, a második világháborúról vagy a német egység kialakulásáról szóló könyveket.

V: Igen, amit az ember egyébként is szívesen olvas, azt könnyebben és jobban is fordítja. Bár ez fordítva is működik: ha az ember fordítani kezd egy témában, és elmerül egy szövegtípusban, akkor hirtelen megláthatja a szépségeit, érdekességeit. Én például korábban önszántamból viszonylag kevés krimi olvastam, és igazából nem is nagyon érdekelt a krimi mint irodalmi műfaj. Néhány éve viszont úgy alakult, hogy egy kiadó két krimisorozat fordítását is rám bízta, és a fordított szövegeken keresztül egyre jobban megismertem és megértettem, hogyan működnek a bűnügyi regények. Miért és hol vannak bennük az ismétlődések, milyen szerepe van az elbeszélőnek a történet izgalmassá tételében, hogy lehet az idősíkokkal játszva feszültséget teremteni. És persze, hogyan lehet mindezeket fordítóként magyarul is megismételni.

„...alapvetően egy tanár vagyok, aki szeret fordítani” – interjú Csósz Róbert tanár úrral

A riportot készítette: Körmöci Kristóf, 12.D

K: És miket olvas egy műfordító?

V: Ahhoz, hogy az ember fordítani tudjon, olvasottnak kell lennie az adott témában a forrás-, valamint a célnyelven is, úgyhogy én általában olyasmit olvasok, amit éppen fordítok. Mivel most egy 1930-as évek Berlinjében játszódó krimi fordítok, így próbálok a '30-as években született német, magyar és németről magyarra fordított szövegeket olvasni, Erich Kästnert például, akit Magyarországon gyerekkönyvszerzőként ismernek, miközben zseniális regényeket és szatírákat is írt.

K: Egy műfordítónak milyen karrier-kilátásai vannak ma Magyarországon?

V: Ebben a szakmában szerintem nehéz karrierről beszélni, ugyanis a fordítás magányos műfaj, az ember alapvetően saját magának, a saját örömére fordít. Persze a külső megerősítések mindig jólesnek: mindig nagyon örülök, ha egy kiadó megkeres egy fordítással, vagy ha mondjuk a Goethe Intézet kér fel egy fordító workshop megtartására, azt pedig különösen nagy megtiszteltetésnek érzem, hogy

idén meghívtak Berlinbe az egyik legfontosabb német nyelvű műfordító találkozóra, ahol mintegy harminc fordító lesz jelen a világ minden tájáról. De én a műfordítást nem a karrierépítés felől nézem, és ezek a megerősítések nem változtatnak azon a tényen, hogy én alapvetően egy tanár vagyok, aki szeret fordítani.

K: A tolmácsolásra is gondolt már?

V: A tolmácsolás sohasem vonzott, az nekem valahogy mindig is túl „flüchtig”, tűnékeny, mulandó, felületes volt. Számomra kicsit olyan, mintha futószalag mellett állnék, jönnek a mondatok, és én dobálom őket tovább. Sokkal nagyobb kihívást érzek egy olyan összetett folyamatban, mint egy igényes irodalmi vagy tudományos szöveg lefordítása.

K: Hogyan osztja be egy fordító az idejét? Nem nehéz betartani a határidőket?

V: Valahol azért is választottam az iskola mellett a fordítást, mert maga a munkamódszer éppen ellenkezője az iskolai tanításnak. Az iskolában mondjuk 8:00-tól 8:45-ig (vagy ha úgy adódik, akkor 8:50-ig) folyamatosan dolgozni kell, akkor is, ha kevesebbre, vagy épp többre lenne igényed. Utána szünet. Majd újból kezdődik valami más óra. De ezt a helyzetet diákként ti is nagyon jól ismeritek. Ezzel szemben a fordítás sokkal szabadabb, mert ha az embernek kedve van hozzá, bárhol és bármikor művelheti. Én például nagyon szeretek kávézóban, kávézó teraszain, vagy épp vonaton fordítani, például amikor veletek megyünk versenyekre. De itt is érvényes, amit az előbb említettem: a fordítás szabadságát nem tudnám annyira élvezni az iskolai kötöttségek nélkül, ahogy az iskolai kötöttségeket is kifejezetten élvezem két-három nap fordítással töltött, tanításmentes nap után.

K: Mit tekint fontos hasonlóságnak a fordításban és a tanításban?

V: Talán azt, hogy mindkét területen folyamatosan fejlődni, tanulni kell, és hogy egy szöveget sohasem fordít le az ember kétszer ugyanúgy, ahogy tanórából sem lehet két egyformát tartani.

K: Köszönöm a beszélgetést, és további sikereket kívánunk!

VIRÁG NÁNDOR

SZTE Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar Magyar BA (1. félév)

(2018-ban érettségizett a Radnótiban)

„Bár a Radnótiból eljöttem, az elmúlt négy év teljesen Szegedhez kovácsolt. És bár az embernek óhatatlanul eszébe jut ilyenkor Budapest, én finoman elhessegettem, mert a szegedi bölcsészképzés a legjobb az országban. **Az elvárások teljesíthetők, az órák érdekesek, a tanárok sokszor területük nemzetközileg is elismert kutatói.** Az első félév még kicsit „langyos”. Mivel emelt magyar érettségi kell, a szorgalmi időszakban úgy tűnik, hogy a gimmi sokkal nehezebb volt. (Ez az érzés egészen a vizsgaidőszak kezdetéig tart.)

Az embernek hirtelen **nyakába szakad a nagy szabadság**, és ez egy kimondottan jó érzés. Ugyanakkor érdemes figyelni, mert mindenről magadnak kell gondoskodnod, de **ez valahol a felnőtte válás része is.** Egy biztos: az egyetem rengeteg lehetőséget ad neked, és úgy tudsz gazdálkodni vele, ahogy neked tetszik.

Amellett, hogy magyar szakos bölcsész, az Eötvös Loránd Kollégium tagja is vagyok. Ez Szeged egyik (ha nem a) legjobb szakkolija, nemcsak lakóhelyet biztosítanak (két fős szobákban), de egy szakmailag és tudományosan ösztönző, elképesztően jó hangulatú közegbe is kerül az ember, ha felveszik. Azon felül, hogy mindenféle tudományterületről vannak a kollégiumban bentlakók, különböző műhelyek és körök is vannak (amik egyrészt érdekesek és hasznosak, másrészt még kredit is jár értük). Ha frissen ballagott gimnazistaként jelentkezel, akkor csak egy motivációs levél és egy ötnapos tábor a felvételi eljárás. Fontos, hogy nem szociális, hanem szakmai alapon történik a felvétel, így ha mondjuk Vásárhelyen laksz, akkor is bekerülhetsz. (A szegedieknek pedig van külsős tagság, így minden előnyét élvezhetik a kolinak, csak éppen nem laknak bent.) Ha kérdéseitek van a szakkal vagy a kolival kapcsolatban, nyugodtan írjatok rám, szívesen válaszolok!” (Nándi a Facebook oldalán elérhető)

BERTA DÉNES

Eötvös Loránd Tudományegyetem. Természettudományi Kar

Mesterszak (1. év)

(2015-ben érettségizett a Radnótiban)

„Az ELTE fizikus mesterszakjának hallgatója vagyok. A fizikus szak előnye, hogy az ott elsajátított matematika ismeretek, logikus gondolkodás és problémamegoldó készség számos, nem kutatói pályán (például a pénzügyi szektorban) is hasznosítható. Az egyetemen **a korábban megszokottnál jóval nagyobb mennyiségű teendő szakad az ember nyakába, ezért nagyon fontos, hogy megtanuljunk beosztani az időnket, mérlegelni a teendők fontosságát, és szívesen dönteni** órára bejárásról vagy nem bejárásról.

A különböző egyetemi tárgyak anyagának elsajátítása néhány esetben önmagában nem nyújt sok motivációt, de ilyenkor is meg kell találni azt, ami kellőképpen ösztönözni tud minket. Ehhez mindenképpen javaslom minél korábban valamilyen kutatásba való becsatlakozást, TDK-n (Tudományos Diákköri Konferencián) való részvételt, ami különösen hasznos tapasztalat lehet, ha valaki kutatói pályára készül. Számomra eddigi egyetemi éveim során kétségtelenül a kutatómunka hatott a legösztönzőbben.

Az Eötvös József Collegium lakójaként a kollégiumi élettel kapcsolatos tapasztalataim döntően pozitívak. Az együttélés nehézségeit számomra egyértelműen ellensúlyozza a kollégiumi közösség. Személyes tapasztalatom az, hogy a kollégiumban **még összetartóbb közösségek tudnak kialakulni sok esetben különböző szakos hallgatók között is, mint szaktársak között az egyetemen.**”

(Dénes a Facebook oldalán elérhető)

A rovatot szerkeszti: Paragi Enikő 10.D és Kónya Zsuzsi 10.D

FUKSZ ÉVA TANÁRNŐ

Mikor és miért döntött úgy, hogy tanár lesz? Másodikos radnóti koromban, amikor fakultációt kellett választani. Akkoriban „egyszerű” foglalkozások közül választottunk, egy jó tanuló orvos, mérnök, közgazdász, jogász vagy tanár akart lenni – az első négy engem nem érdekelt...

Miért a matematika és fizika tantárgyakat választotta, illetve mit szeret a legjobban bennük? MATEK-KÉMIA szakpárt akartam választani (ezeket szerettem a legjobban), de a fakultációra jelentkezéskor még nem volt ilyen párosítás az egyetemen (mire bekerültem, addigra indult...!), így lett a kémia helyett fizika – amit Vekérdi Klára tanárnő mellett a mateknál is jobban megkedveltem. A gondolkodást, az összefüggéseket szeretem bennük.

Milyen viszonyban volt diák korában a matematika és fizika tantárgyakkal? Már kisiskolás korában jó érzéke volt hozzájuk vagy ez csak később alakult ki? Már általános iskola alsóban azzal versenyeztem a napközis pajtásaimmal, hogy ki tud gyorsabban fejszámolni (nem szeretek veszíteni ☺). Mindig élveztem a gondolkodtató dolgokat, de ez nem kreatív gondolkodás volt, inkább a megértés élvezete. Számomra ezért szerencse, hogy a tanár pályára kerültem, mert megértem, mit nem ért egy-egy diák, így hatékonyan tudok magyarázó választ adni a kérdéseikre (feltéve, hogy fel merik tenni ☺). Ráadásul a mai napig emlékszem, milyen gondjaim voltak diákként a matek tanítással, amit én nem szeretnék elkövetni... Fizikáról szinte semmi élményem általános iskolából, gimnázium első két évéből is csak a küzdelemre emlékszem, kísérletezésre nem. Utolsó 2 évben a fakon profi szintre emeltük a számolási feladat megoldást, majd készültem a felvételire a tételek kidolgozásával... szóval csupa elmélet => én sem lettem egy kísérletező fizikus tanár...

Mi szeretett volna lenni gyerekkorában? Nem emlékszem semmilyen komoly elhatározásra.

Ha visszagondol, hogyan látja magát diáknak, illetve mit gondolt akkoriban a tanárokról? Abszolút gyerek voltam (általános iskolában gyakran kaptam osztályfőnököt rosszkodás miatt). Utáltam tanárokkal beszélgetni (kivéve a kémia tanáromat ☺), elkerültem őket az utcán, a villamoson, a folyosón – annyira stresszelt a társaságuk.

Mi a legjobb és a legrosszabb a tanári hivatásban? Legrosszabb: a szülők egy része egyre jobban beleszól a munkánkba, nincs tisztelet. Legjobb: példát tudunk mutatni a gyerekeknek ebben az értékvesztett világban (főleg, amikor együtt kirándulunk ☺)

VÁRHIDI GYULA TANÁR ÚR

Mikor és miért döntött úgy, hogy tanár lesz? Úgy 10 éves koromig rendíthetetlen elszántsággal autóbussz-vezető szerettem volna lenni, majd elektroműszerész. Aztán a gimnáziumi évek során már nem volt kérdés számomra, hogy a tanári pálya lesz az én utam.

Miért a történelem és magyar tantárgyakat választotta, illetve mit szeret a legjobban bennük? Hamar egymásra találtunk: ők és én. Már kisiskolás koromban beszippantott a betűk világa, a legjobb barátaim között a könyvek is előkelő helyet foglaltak el. Imádtam olvasni: új, ismeretlen világok nyíltak meg előttem, időben, térben korlátlanul kalandozhattam, megélhettem sokféle életet az irodalmi, történelmi alakok történetén keresztül. Ezt nagyon izgalmasnak találtam. Szerencsésnek is mondhatom magam, mert mindkét tárgyból kiváló tanáraim voltak, ez is inspirált. Innen már csak egy lépés, hogy tantárgyként is a magyar és a történelem érdekelt leginkább, ezzel a tudományterülettel akartam foglalkozni.

Ha visszamehetne az időben, akkor is tanár lenne, vagy változtatna valamin?

Időnként ugyan felsóhajt az ember – a tanítványaim számára ismerős mondattal -, hogy „Miért nem lettem inkább maszek zöldséges!”, de valójában most sem döntenék másként, ha pályaválasztás előtt állnék. A legjobb benne a tanítás. A közös gondolkodás, az együtt rácsodálkozás a dolgokra, segíteni a fiataloknak, hogy újabb és újabb ablakokat-ajtókat nyissanak a világra. A legrosszabb a gúzsba kötöttség. Amikor tudod, hogy mit és hogyan szeretnél, kellene csinálni, de az adott keretek, előírások ezt megnehezítik vagy nem teszik lehetővé. No, ez erősen amortizáló.

Mi az, ami minden nap motiválja, hogy tanítson (azon kívül, hogy ez a munkája)? Az, hogy én ezt sosem tekintetem munkának. Na, jó, amikor 80-90 dolgozatot kell hétvégén kijavítani, akkor azért előfordul. Ez a 26. tanévem a Radnóti-ban, de nem munkahelyként tekintek rá, nem a munkahelyemre jövök nap mint nap. Jól érzem magam a tanteremben, szeretem, amit csinálok. Persze tartottam már olyan pocsék órát, amelyikről legszívesebben magam is kimenekültem volna. Azt pedig remélem, hogy a diákjaim többsége élvezzi a közös munkát, nem csupán szükséges rosszként eltűri.

Örül, hogy egyszer úgy döntött, habár középiskolás fokon, de egész népét fogja tanítani? Igen. És remélem, hogy erre a kérdésre a következő születésnapjaimon is ezzel a válasszal lephetem meg e (irodalmi) kávéházi szegleten magam magam.

**“A LELKI EGÉSZSÉG NEM VALAMI OLYASMI, AMIT
KÉSZEN KAP, VAGY AMIRE RÁTALÁL AZ EMBER. SOKKAL INKÁBB VALAMI OLYASMI,
AMIT MEG KELL TEREMTENÜNK MAGUNKBAN.”** (Thomas Stephen Szasz)

Mindenkinek vannak problémái. Legyen az a tanulással járó stressz, a mindennapi nehézségek együttes súlya, párkapcsolati bökkenők, illetve otthonról jövő gondok. Bármilyen is legyen az, nem mindegy, hogy kezeljük, vagy kezeljük-e egyáltalán.

Vannak pillanatnyi stresszforrások, melyek pár nap rosszkedv és álmatlanság után elmúlnak, de vannak olyan dolgok, amelyek sajnos – akárhogy is próbáljuk lenyomni magunkban – újra és újra előjönnek, és negatív hatással lehetnek mind fizikai, mind lelki állapotunkra. Hiszen könnyebb a problémát a szőnyeg alá söpörni, nem beszélni róla, azt remélve, hogy majd egyszer úgyis vége lesz, mintsem elfogadni a tény, hogy talán tényleg baj van, és segítségre lenne szükségünk.

Sokan úgy gondolják, segítséget kérni egyet jelent a kudarccal, hogy nem vagyunk képesek egyedül megbirkózni minden gonddal, ami az utunk során szembejön, ez pedig szégyen magunkra nézve. Pedig az az igazán erős, aki azt meri mondani, hogy neki igenis segítség kell átjutni egy-egy akadályon, beszéljünk itt tanácsról, támogatásról vagy akár egy pszichológus közbelépéséről.

Lehet az barát, tanár, szülő, egy felnőtt, akiben megbízol, de merj őszinte lenni, és beszélj a problémádról, ami a lelked nyomja: ez az első lépés afelé, hogy minden újra a helyére billenjen. Ne feledd, hogy a lelki egészség ugyanolyan fontos, mint testünk egészsége, és mindkettő hatással van a másikra, ezért a legjobb, ha odafigyelünk rájuk. Ha nincs olyan személy, akihez fordulnál, bátran keresd fel a Radnóti iskolapszichológusát, aki teljes titoktartás mellett hallgat meg és ad tanácsot, hogyan lenne érdemes kezelni, leküzdeni vagy éppen megszüntetni az adott nehézséget.

Az úton mindig lesznek kisebb-nagyobb bökkenők; hegyek, amiket majd meg kell másznod, hogy tovább haladhass. Ha egyedül nem sikerül feljutnod a csúcsra, csak körbe kell nézned, hisz mindig lesz valaki, aki majd boldogan nyújt segítő kezét. (KZS)

KEDVES RADNÓTIS DIÁKOK!

A lelki egészség valóban nem "gyári tartozék", hanem tudatos, sokszor hosszadalmas munkával elért állapot.

Ennek egyik megnyilvánulása a jó működés, amelyet Freud úgy definiált: *Lieben und Arbeiten*. Egészséges az, aki képes dolgozni és szeretni. Első látásra nagyon egyszerűnek tűnik ez, de ha alaposan átgondoljuk, felismerjük a pszichoanalízis atyjának zsenialitását és összes tapasztalatát ebben a rövid képletben.

Ennek a működésnek a következménye a lelki béke. Erre a csodálatos érzésre mindannyian vágyunk, ráadásul mindenki számára elérhető, aki hajlandó és képes ebbe időt és energiát fektetni.

De sajnos sokan úgy élik az életüket, mint az alábbi favágó: Egy erdőben találkozunk egy emberrel, aki éppen egy fa kivágásával van elfoglalva.

Mit csinálsz?

- Nem látod, kivágom ezt a fát.
 - Úgy néz ki, kimerültél. Mióta csinálod?
 - Vagy öt órája, nehéz munka.
 - Nem állsz meg pihenni, és megélesíteni a fűrészted?
- Biztosan sokkal könnyebben menne utána.
- Nem érek rá fűrészted élesíteni. Nekem most fűrészelnem kell."

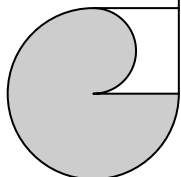
(Ezt a történetet Stephen R. Covey meséli el a *A kiemelkedően sikeres emberek 7 szokása* című könyvében.)

Igen, sajnáljuk az időt a "mentális fűrészteink" megélezésétől, amellyel sokkal hatékonyabban végezhetnénk a munkánkat, és még jobban is érezhetnénk magunkat.

Legtöbbször akarunk ellenére alulműködni, indokolatlan szenvedésre ítélik magukat, mások lenyomkodják a fel nem dolgozott érzelmeiket a tudatalattiba, amelyek később különböző testi tünetek, betegségek formájában újra kopogtatni fognak.

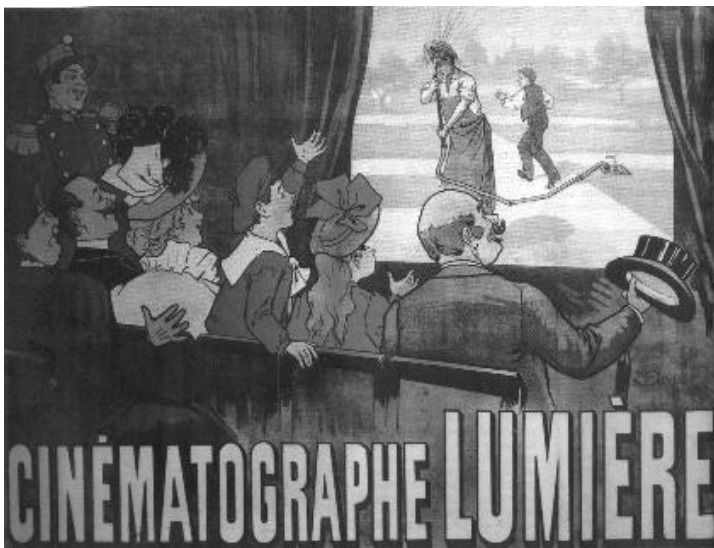
Honnan ez az önsorsrontó hajlam? Inगतag önértékelésünk nem engedi, hogy bevalljuk, vannak nehézségeink. Holott megélezni a fűrészted bölcsesség, nem lúzerség! Ezért bátorítok mindenkit, ha egyedül nem boldogul, éljen a lehetőséggel, vegye a bátorságot, és nézzen szembe önmagával, a problémáival.

Bacsa Erzsébet, Iskolapszichológus, tanácsadó szakpszichológus

„FELFEDEZNI VALAMIT ANNYIT TESZ, MINT LÁTNI,
AMIT MINDENKI LÁT, ÉS KÖZBEN ARRÁ GONDOLNI,
AMIRE MÉG SENKI..”
SZENT-GYÖRGYI ALBERT

Did you know that the mousepad was invented by Jack Kelley in 1969? Douglas Engelbart used a support area for the mouse on the public debut of a mouse in 1968. This area was designed by Jack Kelley. Kelley designed the first very mousepad a year later. Armando M. Fernandez perfected the details of a mousepad in 1979.

Noir et blanc

Ce sont les frères Lumière, Auguste et Louis qui inventent le cinéma. La première projection a eu lieu le 28 décembre 1895 dans le Salon Indien du Grand Café à Paris. Depuis, beaucoup de générations aiment et vivent dans le monde des films.

" Mon invention sera exploitée pendant un certain temps comme une curiosité scientifique, mais à part cela elle n'a aucune valeur commerciale qu'elle soit. " — Auguste Lumière

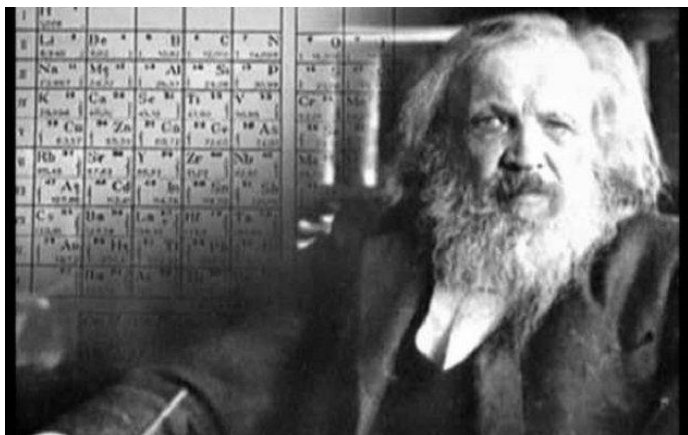
袁隆平 (1930) 被称为中国的“杂交水稻之父”。在20世纪60年代，当中国遭受严重饥荒时，他培育的杂交水稻，具有极高的产量。

Yuan Longping(1930) is known as China's "father of hybrid rice". In the 1960s, when China was suffering from serious famine, he came up with the idea of hybrid rice, which has a high yield (or output).

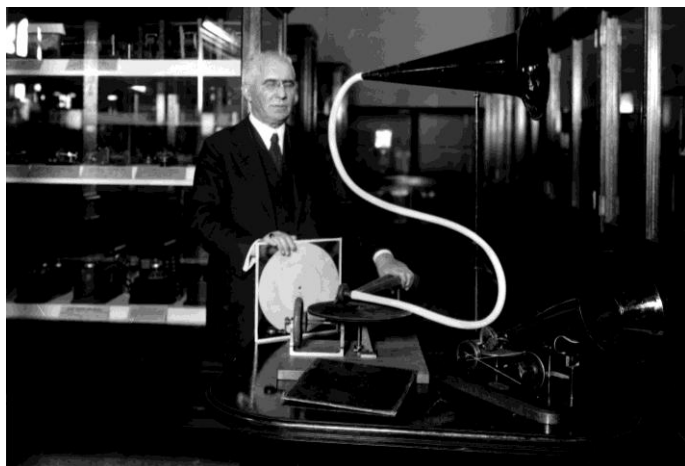

A rovatot szerkesztik:

Prágai B borka 12.M (olasz) , Halasi Blanka 11.D (n met), Hidegkuti Luca 11.D (spanyol), Sznyida Zsolt, 10.B (orosz)

Менделеев, Димитрий Иванович: Димитрий Иванович Менделеев родился 27 января 1834 года и умер 2 февраля 1907. Он был русским химиком и физиком. Он обнаружил, что свойства элементов периодически изменяются в соответствии с их атомным весом. и создал первую периодическую таблицу химических элементов. Так он стал известным во всём мире. (hemi.nsu.ru/text145.htm)

EMIL BERLINER: Im Alter von 19 Jahren wanderte er nach Amerika aus wo er als Physiker arbeitete. Er war 25 Jahre alt, als er das Patent für das Mikrofon an die Bell-Company verkauft hat. Er verkaufte auch sein Wissen über das Grammophon an die Victor Talking Machine Company. Das Grammophon ist ein Aufnahmegerät, dass eine Spule benutzt. Dies war der moderne Konkurrent des Phonographen. Er gründete die deutsche Grammophon Firma und auch die britische Grammophon co.ltd., sodass er seine Geräte europaweit verbreiten konnte.

Se vogliamo parlare di invenzioni italiane dobbiamo iniziare con quelle di Leonardo da Vinci. Visse a cavallo del XV e XVI secolo ed   probabilmente il pi  famoso degli inventori italiani, sebbene solo alcune delle sue opere possano essere considerate effettivamente portate a termine: la bicicletta, il paracadute e la macchina volante.

Un altro noto scienziato fu Alessandro Volta che nell'Ottocento invent  la pila basandosi sugli appunti di Galvani, fisico italiano anche lui. Sono invenzioni pi  moderne la radio, concepita e ideata da Marconi, e il polipropilene isotattico – un materiale conosciuto come plastica - di Giulio Natta.

A pesar de no considerar a España como una gran potencia en la exploración espacial, una de las herramientas básicas de los vuelos espaciales fueron inventadas por los españoles. Más tarde, otros países desarrollaron su propia ropa especial, por ejemplo los rusos y los estadounidenses. El Skafander es un vestido de múltiples capas que sustenta a una persona y asegura su movimiento en entornos hostiles. Emilie Herrera Kinares lo descubrió en 1935 y originalmente fue diseñado para viajes en globo. En el espacio, las personas no pueden sobrevivir debido a su falta de oxígeno y baja presión de aire, y todos sus fluidos corporales los hervir n. El Skafander también se mantiene caliente nuestro cuerpo, como en el espacio puede hacer 200 grados bajo cero. Sin Skafander, según un astronauta famoso, Neil de Grasse Tyson, podríamos mantenernos vivos durante solamente un segundo.

Az interneten számtalan cikk, bejegyzés és videó terjed a vegetáriánus étrend témakörében, rendszerint kiváltva a „legelészők” és a „húsevők” olykor igen heves kommentvitáit. Előbbiek a kizsákmányolás nélküli etikus táplálkozás és a környezettudatosság jelszavait tűzik zászlójukra, míg a másik oldal a különböző tápanyagok pótolhatatlanságára, a táplálékláncre és az ősember étrendjére hivatkozva érvel előszeretettel a húsevés mellett. E nézeteltérésekben a vegetarianizmus gyakran a 21. század megváltó eszméjeként vagy éppen extravagáns divatdiétaként tűnik fel, valójában azonban korántsem új keletű kezdeményezésről van szó.

Habár gyakran hangoztatott érv a vegetarianizmus ellen, hogy a teremtésmítoszok szerint az állatok az ember szolgálatára és annak táplálékául teremtettek, valójában elsőként éppen a meghatározó ókori vallások (pl. hinduizmus, judaizmus, kereszténység) étkezéssel kapcsolatos tanításai hívták fel a hívők figyelmét a húsfogyasztás kerülésére.

A középkorban is számos szerzetesrend és eretnek csoport tiltotta vagy korlátozta tagjai számára a húsevést.

A vegetarianizmus homályosan körvonalazott eszméje a késő reneszánsz alatt már nemcsak vallási, hanem filozófiai jelentőséget is nyert, elnyerve többek között da Vinci támogatását.

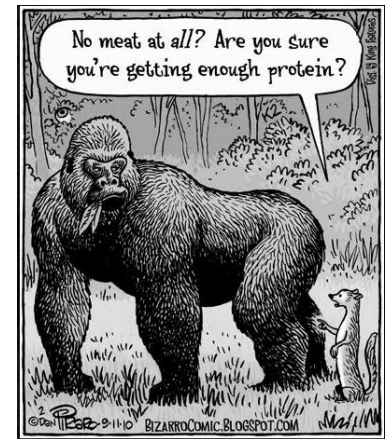
A következő századok meghatározó filozófusa, Descartes tagadta, hogy az ember felelősséggel tartozik az állatok irányába. A 18. század végéig

megdönthetetlennek tűnt az az antropocentrikus meggyőződés, amelynek értelmében az állatok emberi használatra és fogyasztásra születnek.

Angliában 1847-ben megalakult a The Vegetarian Society, az első vegetáriánus társaság. Érdekesség, hogy az akkor politikai jogokkal még nem bíró nők igen nagy szerepet játszottak az eszme terjedésében. Az 1848-ban indult Vegetarian Advocate című folyóirat például megjegyezte, hogy gyakorlati tevékenységüknek jóval nagyobb haszna volt az inkább szószólóként fellépő férfiakénál: a viktoriánus kor női vegetáriánus aktivistái például közösségi étkezések alkalmával szándékosan húsmentes ételeket főztek, emellett népszerűsítő folyóiratokat szerkesztettek, és vegetáriánus szakácskönyveket állítottak össze.

A hús mellőzését jelentő vegetarianizmus újraértelmezésére 1944-ben került sor, amikor a brit vegetáriánus társaság két tagja úgy döntött, hogy a tojás, a tejtermékek és a méz elhagyásával elkülönülnek társaiktól, és vegánnak kezdik nevezni magukat.

Napjainkra a veganizmus fogalma már az állati eredetű termékek életmódbeli kerülését is magában foglalja, míg a szó szoros értelmében vett vegetarizmus a köztudattal szemben nemcsak a hús, hanem valamennyi állati eredetű élelmiszer elhagyását jelenti.

„Így éldegélek én zsír nélkül, hús nélkül, hal nélkül, azonban teljesen jól érzem ebben magam. Szinte már úgy tűnik számomra, hogy az ember egyáltalán nem ragadozónak született.” – Albert Einstein

„Én vegetáriánus vagyok és antialkoholista, mert így jobban tudom az agyamat használni.” – T. A. Edison

„Az állatok a barátaim, és a barátaimat nem eszem meg.” – G. B. Shaw

„A Föld bőségesen ellát bennünket ártatlan ételekkel, olyan lakomákat biztosít nekünk, amelyekhez nem tapad vérontás, vagy mészárlás.” – Pithagorasz

SZÓMAGYARÁZAT:

Szemivegetáriánus, aki általában egészségügyi indíttatásból fogyaszt baromfihúst és halat. Vitatott, hogy valóban a vegetáriánusok közé sorolhatók-e.

Ovo-lakto vegetáriánus, aki fogyaszt tojást és tejet (az ovovegetáriánusok csak tojást, a laktovegetáriánusok csak tejet fogyasztanak)

Teljes vegetáriánus, aki a hús mellett a tojás, tej és méz fogyasztását is mellözi. A vegetarianizmus kifejezés szigorúan véve valójában erre az étrendre utal.

Nyers vegetáriánus, aki a húsmentes ételeket legalább 75%-ban nyersen fogyasztja.

Preszektáriánus, aki kifejezetten egészségügyi megfontolásból nem eszik húst, ám ugyanezen megfontolásból fogyaszt halat, tengeri állatokat, tejet és tojást.

Flexitáriánus vagy „alkalmi vegetáriánus”, akinek célja nem az állati eredetű termékek teljes elutasítása, hanem fogyasztásuknak korlátozása a változatos étkezést szem előtt tartva, első sorban környezet- és egészségtudatos indíttatásból.

Vegán, aki csak növényi ételeket fogyaszt, valamint kerülik a bőrből vagy szőrméből készült cikkek vásárlását, az állatokon tesztelt szépségipari termékek használatát. Valójában tehát a veganizmus nem étrendet, hanem életmódot jelöl, ez különbözteti meg a szigorúan vett vegetarianizmustól.

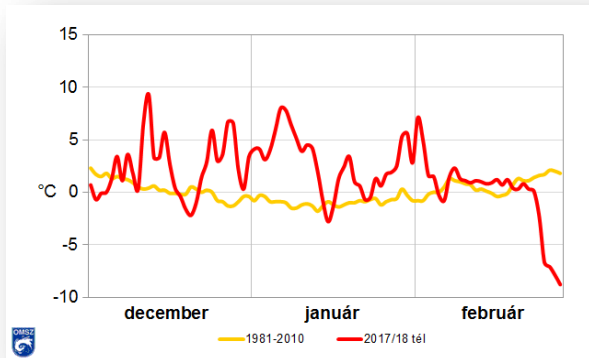
Freegan az a vegán, aki nem költ élelmiszere, hanem kizárólag mások által kidobásra ítélt ételeket fogyaszt.

Rovatszerkesztő: Lajtár Lili 10.B Illusztráció: Urszuly Csenge 10.M

Ahogy Hérakleitosz, görög filozófus fogalmazott: "Az egyetlen állandó a változás maga." és ez igaz az időjárásra is. Így a magyarországi és a Csongrád megyei időjárás is a globális éghajlat kifejeződése, hiszen minden mindennel összefüggésben van, ezt a kvantumelmélet is leírja.

Napjainkban a Föld átlaghőmérséklete emelkedik, és nagy valószínűséggel az emberi tevékenység is szerepet játszik benne, azonban ennek mértékéről a jelenlegi gondolkodásmód mellett nehéz valódi képet kapni. 2018 novemberében Szegeden az átlagosnál magasabb hőmérséklet volt a jellemző, és az átlaghőmérséklet

emelkedésével ezeknek az enyhébb időszakoknak a megjelenése is gyakorivá vált az elmúlt években. (Kép: A 2018-as tél napi középhőmérsékleteinek eltérése a sokévi (1981-2010-es) átlagtól (°C) – Forrás:www.met.hu)

Megfigyelhető a növény- és állatvilág gyors válasza a változó életkörülményekre, mint a növények bioritmusának, anyagcseréjének időbeli eltolódása vagy a madarak vonulásának változása, különféle állatfajok változó területi megjelenése. A szélsőségek miatt várhatóak az átlagtól hidegebb időszakok megjelenései is.

Mivel az anyagi világ törekszik az egyensúlyra, mi szegediek is számíthatunk januárban vagy februárban az átlagtól hidegebb időjárásra, mintegy kiegyenlítősképpen az enyhébb időszakokra.

Természetesen az időjárást kiszámítani, részletekben előre látni, ma még bonyolult, mert végtelen számú tényező végtelen számú idősíkon alkotja. Az éghajlati változások modellezésében az előreláthatólag 10 éven belül megjelenő kvantumszámítógépek lesznek segítségünkre. Az időjárás érezhetően extrém mértékű megváltozása a tudósok szerint már nem fordítható vissza. A ma futó és induló projektek már inkább a megváltozott körülmények közötti életfenntarthatóságra kezdenek összpontosítani.

Ezért, amit tehetünk, hogy óvjuk élőhelyünket a környezetszennyezés mérséklése révén, legyen az szegedi, országos vagy globális célú.

Az előzőekben olvashattatok a felmelegedésről, ennek kapcsán jött a felvetés a környezetvédelemre, ami napjaink egyik legfontosabb témája, de mégis megoszlanak róla a vélemények. **Az iskola diákjait kérdezgettem, hogy ők vagy a családjuk mit tesz meg a környezetvédelemért.** Az ökológiai lábnyom fogalmára és eredményére helyeztem a hangsúlyt, ugyanis itthon Magyarországon a témával kapcsolatban sokak hiányos ismeretekkel rendelkeznek. Az ökológiai lábnyom azt méri, hogy az egyén milyen mértékben használja a föld javait önmaga fenntartásához, de országokra is meghatározzák ezt a hektárban mért számot, például a magyar átlag nagyjából 3,7 hektár. A WWF szerint az emberiség jelen fogyasztásának kielégítéséhez 1,7 olyan kvalitású bolygóra lenne szükségünk, mint a Föld. Ha érdekel az ökológiai lábnyomod, ezekre a linkekre keresve egy teszt kitöltése után a kalkulátor kiszámolja neked: <http://www.kothalo.hu/labnyom/es> <http://www.labnyom.wwf.hu/hu/index> (NAB)

RadnótiSokk: Mit gondolsz az aktuális környezetvédelmi helyzetről?

Márta Reni 9.T: Azt gondolom, hogy bár egyre több egyesület és klub foglalkozik a környezetvédelemmel, az emberek többségét ez hidegen hagyja, ennek köszönhetően tartunk ott, ahol.

R. S.: Te a családdal mit teszel otthon a zöldebb életért?

M. R.: Mi itthon a szemetet szelektíven gyűjtjük, valamint bevásárlásnál is saját táskával megyünk, nem ott kérünk. A kollégiumban a palackot a kijelölt helyre dobjuk.

R. S.: Hallottál már az ökológiai lábnyomról? Tudod a saját lábnyomod értékét?

M. R.: Előzetesen még nem halottam erről a fogalomról, de a kitöltött teszt szerint 3 hektár az ökológiai lábnyomom, ebből elég sok mindent le tudok vonni következtetésül.

Moldován Patrik 10.A: Szerintem az emberek felelőtlenek, ha a környezetükről van szó. Az az alapvető probléma, hogy nagyobb mértékben nő a környezet szennyezése, mint a környezet védelme. Globális szempontból az a fő probléma, hogy a főbb államok, akik ténylegesen tehetnének a változás érdekében, nem hajlandóak semmilyen változtatásra.

Mi otthon igyekszünk minél kevesebb csomagolóanyagot használni, a háztartási hulladékot szelektíven gyűjtjük, a szerves hulladékot komposztálóba gyűjtjük, ezen kívül, amikor lehet, tömegközlekedést használunk. A házukba energiatakarékos gépeket és izzókat használunk.

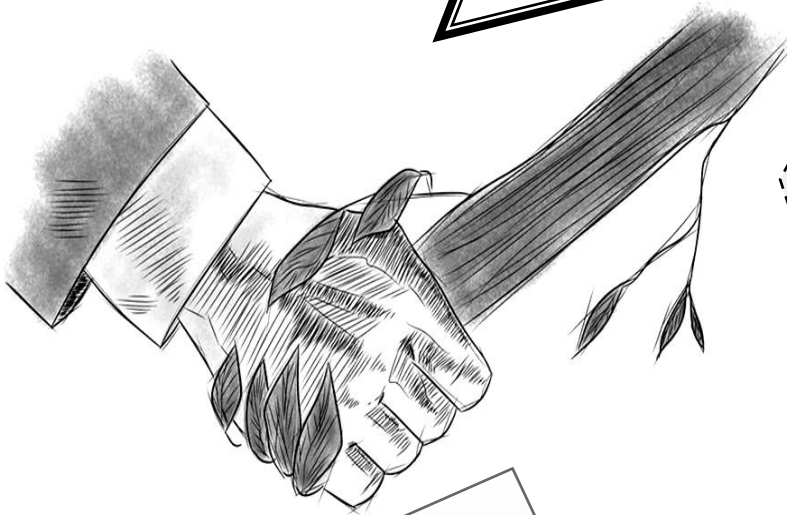
R. S.: Ismered-e az ökológiai lábnyom fogalmát? Tudod-e, hogy mennyi a tiéd, és az eredményed alapján milyen következtetést tudsz levonni?

M. P.: Természetesen ismerem. Az enyém, azt hiszem, az átlagosnál alacsonyabb, de az ideálisnál magasabb értéket mutat. Szerintem a kedvezőbb érték érdekében mind az energiahordozók előállításának és felhasználásának is változtatnia kellene.

Patyi Gabriella 12.B: Szerintem a környezetvédelem nem kap akkora hangsúlyt, amekkorát kaphatna, és amekkorát kapnia kellene. Otthon szelektíven gyűjtjük a hulladék nagy részét, igyekszünk takarékoskodni a vízzel és az árammal. Az elromlott dolgainkat inkább megjavítjuk/megjavíttatjuk ahelyett, hogy újat vennénk.

R. S.: Ismered-e az ökológiai lábnyom fogalmát? Tudod-e, hogy mennyi a tiéd, és az eredményed alapján milyen következtetést tudsz levonni?

P. G.: Hallottam már az ökológiai lábnyomról, viszont a saját értékemet nem tudom. Szerintem mindenkinek a lehetőségeihez mérten kell környezettudatosan élnie.

Nagy Bálint 11.C: A mai környezetvédelmi helyzet változatos. Vannak helyek, ahol igenis radikális lépéseket tettek azért, hogy védjék a Földünket. Viszont vannak helyek, mint például a keleti országok, ahol nem foglalkoznak a környezettel és annak védelmével. Kifejezetten örülök annak, hogy igenis vannak helyek, ahol egyre több szerkezetet alkotnak, mint például az óceánok tisztításáért indult "hajó", ami begyűjti a szemetet. Világunknak többet kéne tennie annak érdekében, hogy Földünk még tovább éljen, hisz kutatások százai mutatják ki, hogy Földünk nem biztos, hogy sokáig fogja bírni. Még az állatvadászattal kapcsolatban szeretném megjegyezni, hogy egyre kevesebb vadon élő állattal rendelkezünk, például a vadon élő tigrisek száma, ha jól tudom, alig 4000 példány. Többek között a vízben élő állatok szintén a veszélyeztetett kategóriába sodródtak, gondolok itt a bálnákra és az orkákra, amiket a keleti országok igenis szeretnek fogyasztani és vadászni.

R. S.: Te a családdal mit teszel otthon a zöldebb életért?

N. B.: A családban nem kifejezetten teszünk az ilyen dolgokért, viszont én személy szerint szeretem szelektálni a dolgokat minél jobban és minél hatékonyabban, mert ki tudja, az az egy palack mennyi mindenben segíthet, drága Földanyánk védelmében. Sőt, igazából egyre rendszeresebben teszem, illetve tesszük ezt. Például amióta a házunk közelébe raktak egy szelektív hulladékgyűjtő kukát, azóta egyre gyakrabban használjuk azt.

R. S.: Ismered-e az ökológiai lábnyom fogalmát, ha igen, tudod-e, hogy mennyi ez az érték?

N. B.: Nem sokat tudtam, de elég érdekes látni, hogy mégis milyen egyszerű kérdésekből épül fel, és mennyi mindent megállapít ezekből. Az eredményem 3.3 hektár lett, ami szerintem nem sokkal több a világ átlagnál, ami 2.85 ha. Úgy érzem, tehetnék többet a világunkért és nem csak én, hanem mások is, hisz itt élünk, és akkor legalább óvjuk, tiszteljük és segítsük azt.

Tóth Emese Zita 12.C:

„Itthon szelektíven gyűjtjük a szemetet, és a kertben komposztálunk amit csak tudunk.

Palackozott vizet nem veszünk, helyette beszereltünk egy víztisztítót, és így a kulacsainkat és termoszainkat használjuk.

Nyár elején kezdtem el frottír anyagokból vattapamacsokat varrni és a már nem használatos függönyanyagokból 'szütyiket'. Ezek a kis hálós szatyorok a nejlon zacskót helyettesítik a mindennapi bevásárlásaink során.

Ezentúl méhviaszt melegítettem textil darabokba, amivel az alufóliát és a folpackot is helyettesíteni tudom. Komposztálható bambuszfogkefét használok, vászonsepit a papír helyett és hosszabb napokon magammal hordom az étkezészetem (ebbe tartozik a fém szívószálam is), amikor tudom hogy szükségem

Wankó Aletta II. B: Még nyilván távol vagyunk attól, hogy kijelenthessük, egy környezettudatos világban élünk. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy részben sikerült az utóbbi években felnyitni az emberek szemét, mivel egyre többen nyitnak egy környezettudatosabb életmód felé. Sok országban betiltják az eldobható műanyagokat, örülnék, ha a közeljövőben ez itthon is megvalósulhatna. Igyekszem szelektíven gyűjteni a szemetet (amennyire egy kollégium falai között ez megtehető). Mániám, hogy a gyorséttermekben visszautasítom a szívószálakat, és bevásárláskor nem veszek műanyag zacskót, mindig viszek magammal vászontászkát. Arra az esetre, ha elvitelre kérném a kávémat, van nálam egy termosz, hogy ne kelljen egy olyan papírpohárba tenni, melyet néhány perc után kidobok. Hallottam már az ökológia lábnyomról. Nekem 1,4-2,3 között alakul, attól függően, hogy melyik oldal alapján számolom. Személyre szabottabb kérdésekkel valószínűleg több lenne, sajnos. Összességében szerintem ez egy jó kezdeményezés, ami segít felhívni a figyelmet arra, hogy környezettudatosabbak legyünk, hiszen Földünket tulajdonképpen kizsákmányoljuk.

KÖNYV Colleen Hoover – *It Ends with Us* (Velünk véget ér)

Bevallom, nem sok könyvet olvastam még az írónőtől, de ezen biztosan változtatni fogok. Egyszerűen annyira zseniális és megható a könyv, hogy amikor letettem, meg sem bírtam szólalni, teljesen szótlán maradtam. A műben megismerkedhetünk Lilyvel, aki a múltját hátrahagyva Bostonba költözött, hogy saját vállalkozásba kezdjen. Megismerkedik egy helyes idegsebésszel, és az első találkozáskor lehet érezni a köztük izzó levegőt. Kapcsolatuk fejlődik, Lily élete akár egy tündérmese, amíg a múltja kísértenei nem kezd. Újra találkozik első szerelmével is, és váratlan történések középpontjában találja magát. A könyv címe magában a könyvben is elhangzik, ám teljesen biztos vagyok abban, hogy senki nem találná ki, hogy milyen jelenetben, milyen jelentéssel hangzik el (hacsak nem olvasta). Mindenkinek meleg szível ajánlom, de azt tanácsolom, hogy készítsetek ki pár papírzsebkendőt, mert nagyon megrendítő.

PROGRAM ÉS ZENE

Azt hiszem, ha megemlítem a 10-60 év közötti korosztálynak a *Tankcsapda*, vagy csak annyit mondom, hogy *Mennysország tourist*, reményeim szerint tudja, hogy Magyarország legjobb rockbandájáról van szó. (Ha esetleg mégsem tudod, kikről van szó, elárulom neked, hogy a debreceni rockbandát 1989-ben alapította *Lukács Laci*. A fiúk punk-rock stílusban, hard rock és heavy metál hangzásban írnak dalokat.) A 2018-as és a 2019-es év két szempontból is különösen fontos a banda életében, ugyanis Laci ebben az évben töltötte be 50. évét, ebből

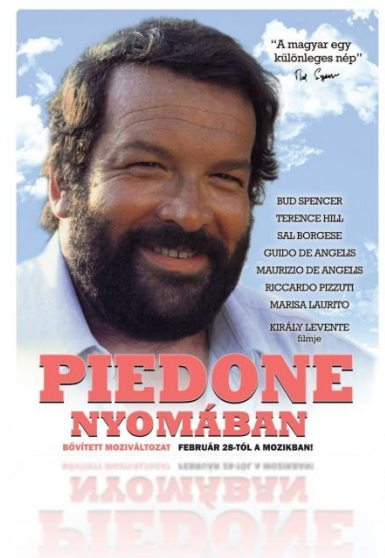
adódóan ezt az évet *Lukács félévszázadnak* nevezték el. Jövőre pedig a *Tankcsapda* a 30 éves évfordulóját ünnepli. A banda jócskán beújított, és nem csak dalok terén, hanem kiadtak 3 pendrive-ot (piros, fehér és zöld színben), melyet már árulnak a nagyobb MOL kutakon. Ezek a pendrive-ok azért is igazi kincsek a rajongóknak, mert az összes Tankcsapda számot tárolják, 11 évenkénti felosztásban. Valamint *Lukács* megalkotta a saját ízlése szerint kevert whiskyt is, amelyet már szintén árulnak. Volt szerencsém a hódmezővásárhelyi koncertjükön a 3. sorból tombolni (innen is köszi, Csenge), és hatalmas élmény volt, bár úgy gondolom, mindenkinek nagy öröm a kedvence(i) koncertjén ugrálni, énekelni, elengedni magát!

Az egyik kedvenc dalom tőlük az *Örökké tart*. Nem sok számuk van, ami lassú, és érzelmesebb, de ez olyan. Egy kicsit mélyebb tartalmat rejt. Elmondja, hogy bár az élet gyakran nem éppen habos torta, de akkor is vannak a környezetünkben olyan emberek, akik figyelnek ránk, és elmondhatjuk nekik a problémáinkat. Bár lehet, hogy mélyponton vagyunk, de lehetne még rosszabb is, és próbáljuk meg értékelni azt, amink van.

FILM

Piedone nyomában (2019) - magyar dokumentumfilm

A több mint négy éven át, négy országban és negyvenöt közreműködővel forgatott, minden eddiginél átfogóbb portréfilm mellett, hogy egy legendás színész - Bud Spencer - életművét tárja a nézők elé, egy kivételes személyiség eddig kevésbé ismert arcát is bemutatja. Egykori sportolótársai, színész kollégái, barátai és családtagjai mesélnek a világ legnagyobb pofonosztójáról, akiről az is kiderül, hogy mennyire szeretett bennünket, magyarokat. (port.hu)

Kónya Zsuzsanna (10.D)

Üvöltés

Én írnék neked egy verset, de sajnos
Nem jönnek azok a fránya szavak.
Valami olyat akarok neked írni, amitől
Zengenek azok a csúf betonfalak,

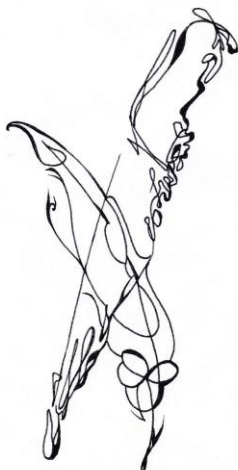
Valami olyat, amitől leszakad az ég,
És visszafelé esik a keserves eső,
Olyat, amitől lángra kap szíved, és
Visszatér az a simogatóan jóleső-

-ézés, hogy valaki miattad bontaná
Le a szürke, otromba betonfalakat,
Hogy valaki lerántaná érted az eget
Is, ha végre megtalálná a szavakat,

Hogy visszafordítaná az esőt érted...
Hogy van valaki, ki mindent megtenne,
Ha végre újra a cifra betűk, és kacér
Rímeinek birtokában lenne.

Mert már suttogni sem tudok. Elveszték
A szavaim, és csak üvöltésre futja,
Olyanra, amit nem is hall senki sem,
De az üres, fehér lap mégis jól tudja,

Mert már az üvöltésemet is elvetted,
Pedig nekem egyedül csak az maradt...
Írnék neked egy verset, de sajnos
Nem tudom lebontani a betonfalat.

Szép-Gergely Zsófia (11.A) Melletted – Biemel gróf balladája

Frau Biemel int a gyerekeknek
-Csönd! Hallom hangját kerekének.
Ki lehet az, ki éjfélkor jő?
Férjem kaszinóban. Nem lehet ő.-
Az éj közepén zord kopogás
suttog a fülbe, halk zokogás...

„Melletted leszek, ígértem én,
melletted valék, bár nem volt már fény.
Nem leszek ezután se másé!
A sírban leszünk ismét egymásé.”

Amott megy a dadus a molnárhoz.
Szoknyája alatt hat árvát hoz.
A szerelmes molnár megőrül,
majd komor fellegek veszik körül.
Túl a kastélyban mély csend honol,
Személyzet ott végig nem vonul...

„Melletted leszek, ígértem én,
melletted valék, bár nem volt már fény.
Nem leszek ezután se másé!
A sírban leszünk ismét egymásé.”

Fekete tinta meg sem száradt még,
hazajő a férj, a kályha ég.
A szobákban furcsa üresség,
kinéz a kertbe, s lón nagy szörnyűség.
Miatta van ez a veszteség,
kezeiben a levél, itt a vég.

„Melletted leszek, ígértem én,
melletted valék, bár nem volt már fény.
Nem leszek ezután se másé!
A sírban leszünk ismét egymásé.”

Bár részegen elkártyázott egy s mást,
Sose élt át ekkora csapást.
Szerelme nem lehetett másé,
hát kastélyával se legyen másképp!
Tördöfés, édes ízű halál,
a tűzben menedékre talál...

Sipos Andrea Brigitta (9.T)

Sajog a szívem

Két keréken, a világ nem olyan, mint
régén,
Tévhiték, mind elvesztegetett évek.
Felhők szárnyán szárnyalni,
A végtelen utakon nyargalni.

A Földnek két féltékén, úgy elvesznék,
Mindenkitől kérdem én, mikor
mehetnek?

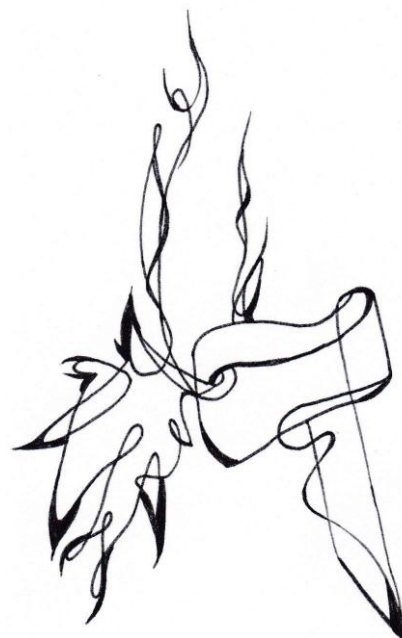
A motorom hangja szólít, hívogat,
Hogy nem mennék? Nincs olyan.

A markolaton csillog a vérem,
A nap lenyugszik szépen.
Csörög a kulcs a zsebemben,
A szabadság itt van a kezemben.

Egy életre kiszállok a szerepemből,
Elegem van már a hamis szerelemből...

Sokkal étellel telibb nálad ez a
szerkezet,

Tőle lesz az enyém, egészséges
szervezet!

Minden helynek, szakmának megvannak a maga babonái, így van ez a színházzal is. A művészet ezen - az ókorban született, s máig törtetlenül virágzó - ága különösen érdekes szokásokat rejt magában, melyeknek eredete és gyakorlati megjelenése egyaránt mulattató lehet.

BABONA: Ha leesik a szöveggönyv, jól meg kell taposni, mielőtt felvesszük.

EREDETE: Shakespeare idejében csak egyetlen szöveggönyv volt, minden színész abból készült az előadásra. Ha a szél a próba során véletlenül felkapta a papírokat, nagy bajban voltak a kor művészei! Ezért inkább gyorsan rátapostak, nehogy elrepüljön előlük a szöveggönyv.

EREDETE: Az egyik verzió szerint a boszorkányok elátkozták a darabot, mert megharagudtak Shakespeare-re, de az is lehet, hogy azért nem szeretik előadni sem, mert különösen veszélyes jeleneteket tartalmaz.

BABONA: Nem szabad kimondani azt, hogy Machbeth, helyette inkább csak "a skót színdarab" néven utalnak rá a színházban.

BABONA: Amelyik színész a színpadon fűtyül, azt ki fogják rúgni.

EREDETE: Régebben a kulisszák mögött fűttségjelzővel jelezték, hogy valamelyik technikai elemet, gépezetet be kellett indítani. Ha a színész elkezdett fűtyörészni, beindíthatott több folyamatot, ami kisebb katasztrófához vezetett... Így aztán nem csoda, ha kirúgták miatta.

EREDETE: A magyarázat egyszerű: a színész megpillanthatott bárkit a nézőtéren, aki miatt aztán túlzulta és elrontotta az előadást.

BABONA: Tilos kukucskálni a függöny mögül!

BABONA: Az a jó, ha áll a bál a próbán...

nézőknél, talán csak azért alakult ki, hogy tartsa a lelket a színészekben egy különösen viharos próbafolyamat során.

EREDETE: Annak, hogy miért jelenti a próbán való veszekedés a darab későbbi sikerét a nincsen konkrét eredete,

Persze minden színésznek, rendezőnek megvannak a saját, egyedi rituáléi egy-egy bemutató, előadás előtt, hogy szerencsések legyenek. Például Ember Márknak *muszáj* rágóznia A Pál utcai fiúk előadás előtt, és utolsóként felmenni a színpadra, ha kezdenek. Vecsei H. Miklós a Mondjad, Atikám! előtt egész nap nem eszik semmit, próbál ráhangolódni a szerepre. Van egy könyve, amin József Attila képe van, öltöztöje magányában vele beszélget, mielőtt felmenne a színpadra. Van, aki megszámlolja a színpad négy sarkát, s az is biztos, hogy senki nem ejti ki a száján a "Sok szerencsét!" mondatot!

Sütöttek és fotóztak: Gyurik Zita, Hadi Noémi és Hűvös Dorka 12.D Illusztráció: Komáromi Gréta 12.D

1857-ben egy 13 éves (!) fiú néhány barátjával és zsebében harminc márkával útnak indult Bajorországból, hogy Budapesten próbáljon szerencsét. Johann Gundel néven érkezett Magyarországra, alig két évtizeddel később pedig a népszerű Gundel Jánosként alapította meg Magyarország talán legismertebb gasztronómiai dinasztiáját. A Gundel már a 19. században fogalommal vált, a nével fémjelzett konyhának az ország vezető politikusi mellett neves művészek, többek között Liszt Ferenc, Mikszáth Kálmán és Lotz Károly is állandó bizalmat szavaztak.

János halála után öt gyermeke közül Károly vette át a stafétát, s 1910-ben megalapította a fővárosban azóta is működő Gundel éttermet. Tevékenységének köszönhetően a család nevét azonban nemcsak a vendéglő, hanem a magyar konyha egyik legjellegzetesebb édessége, a Gundel-palacsinta is őrzi – igaz, egy kis csavarral. A történet szerint ugyanis a desszertet elsőként Márai Sándor felesége, Matzner Lola

készítette el egy régi családi receptet felújítva. Márait lenyűgözte felesége „találmánya”, és azt az étterem vendégeként Károlynak is bemutatta. A vendéglő vezetőjének annyira ízlett a desszert, hogy rögtön felvette étlapjára, méghozzá

Márai-palacsinta néven. Így a Gundel vendégei egészen 1949-ig az író nevéhez fűzték a közkedvelt

édességet. A világháború után azonban az éttermet államosították, és Máraiék emigrálását követően már az étlapon sem szerepelhetett az irodalmár neve. Az édességet tehát szükségszerűen Gundel-palacsintára keresztelték át, és végül ezen a néven emelkedett a legnépszerűbb magyar desszertek közé.

A különleges palacsintát ti is könnyen elkészíthetitek otthon, sőt, az eredeti receptet érdekesebbé varázsolhatjátok, ha a töltelékhez reszelt citromhéjjal vagy kandírozott narancshéjjal ízesítitek. Sok sikert! ©

Hozzávalók (10 darab)

A tésztához:

2 db tojás
20 g kristálycukor
240 g liszt
300 ml tej
300 g szódavíz

A töltelékhez:

300 g dió
80 g tej
10 g mazsola

A csokiöntetchez:

300 g étcsokoládé
300 g tejszín
50 g rum

Elkészítés:

A tojást, a tejet és a cukrot elkeverjük egy habverővel, majd a hozzáadott liszttel csomómentesre keverjük. A szóda vízzel beállítjuk a tészta kívánt sűrűségét, mely leginkább a híg tejföléhez hasonlít. Fél óra pihentetés után a tésztát forró, olajozott serpenyőben vékonyan szétterítjük. Kb. 20 másodperc sütés után megfordítjuk, és készre sütjük.

A diót szárazon megpirítjuk, majd a felét finomra, a másik felét pedig durvára daráljuk. A töltelék további hozzávalóit összeöntjük, felforraljuk, majd leforrázzuk vele a diót. A tejszínhez melegítés közben hozzáadjuk a csokoládét. Ha megolvadt, simára keverjük, majd hozzáadjuk a rumot.

A palacsintákat a diótöltelékkel háromszög alakúra töltjük, csokoládéöntettel és porcukorral meghintve tálaljuk.
<https://gundel.hu/gundel-palacsinta/>

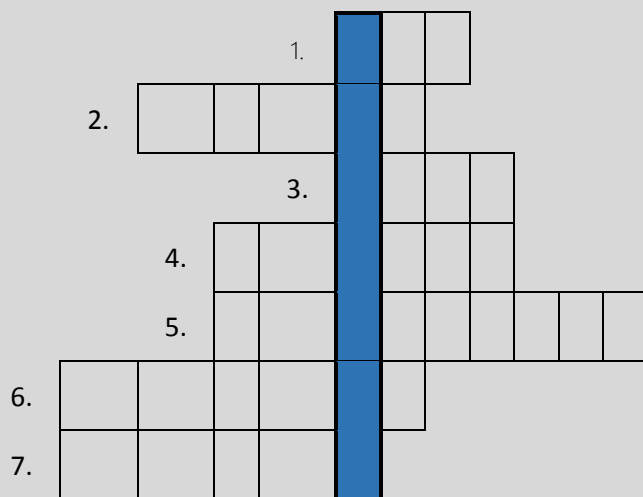
ÉCOUTEZ LA CHANSON, REMPLISSEZ LA GRILLE DE MOTS-CROISÉS ET RÉPONDEZ À LA QUESTION!
BON COURAGE!

_____ ⁷ William - Ego

Miroir
 ___ ¹ - moi qui est le plus ___ ³
 Quitte à devenir mégalo
 Viens donc chatouiller mon ego
 Allez, allez, allez

Laisse-moi entrer dans ta matrice
 _____ ⁴ à tes délices
 Personne ne peut m'en _____ ⁵
 Allez, allez, allez

Tout est beau, tout est rose
 Avant que mon ego s' _____ ⁶
 J'ai fini de te regarder
 _____ ², allez, allez

QUELLE EST SA COMPOSITION LA PLUS CONNUE?

AZ ITT LÁTHATÓ FESTŐK KÖZÜL KI A FRANCIA?

Vincent van Gogh

Claude Monet

Pablo Picasso

Egon Schiele

René Magritte

